

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 3.8.2010
COM(2010) 418 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Подробен доклад относно функционирането на Гаранционния фонд

SEC(2010) 968

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение — Фондът, който от 1994 г. предпазва бюджета на Съюза от искания във връзка с просрочени плащания	1
2.	Функциониране на Фонда в периода 2007—2009 г.	1
2.1.	Операции, покривани от Фонда.....	1
2.1.1.	Наблюдение на рисковете	2
2.1.2.	Външно кредитиране от ЕИБ — обеми и основни характеристики на риска по отношение на гаранциите, предоставени на ЕИБ	2
2.1.3.	Макрофинансово подпомагане, покривано от Фонда	3
2.1.4.	Операции на Евратом, които се покриват от Фонда.....	3
2.2.	Обезпечаване на Фонда — задоволителен опит с новия механизъм за обезпечаване	3
2.3.	Други параметри на новия механизъм за обезпечаване.....	4
3.	Управление на активите на фонда при трудни пазарни условия — развитие и резултат от работата на Фонда в периода 2007—2009 г.	4
3.1.	Период на криза.....	4
3.2.	Развитие на портфейла на фонда	5
4.	Оценка на целевата ставка	5
4.1.	Анализ на профила на кредитния риск	5
4.2.	Целева ставка.....	6
5.	Оценка на Фонда от външен консултант	6
5.1.	Основни констатации:	7
5.2.	Препоръки:.....	7
5.3.	Специфична количествена оценка на целевата ставка.....	8
5.4.	Въздействие на финансовата криза — увеличен обем на заемите за макрофинансово подпомагане	8
5.5.	Потенциално въздействие на увеличения темп на плащанията по отпускане на заеми от ЕИБ.....	8
5.6.	Препоръки за следващата финансова рамка за периода след 2013 г.	9
5.7.	Преглед на въпроса относно институционалните договорености за управлението на активите на Фонда, поставен в подробния доклад от 2006 г....	9
6.	Заключение	10

1. ВЪВЕДЕНИЕ — ФОНДЪТ, КОЙТО ОТ 1994 Г. ПРЕДПАЗВА БЮДЖЕТА НА СЪЮЗА ОТ ИСКАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОСРОЧЕНИ ПЛАЩАНИЯ

Гаранционният фонд за външни дейности („Фондът“) е създаден през 1994 г. с Регламент (ЕО, Евратом) № 2728/94 на Съвета от 31 октомври 1994 г.¹ с цел да предпазва бюджета на Съюза в случай на просрочване на плащания от получатели на заеми, предоставени или гарантирани от Европейския съюз. Регламентът за Фонда бе изменен три пъти² и понастоящем Фондът функционира съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета от 25 май 2009 г.³ (кодифициран текст).

Бяха извършени три прегледа на функционирането на фонда, съответно през 1998 г., 2003 г. и 2006 г. След последния преглед през 2006 г. беше въведен нов механизъм за обезпечаване, който влезе в сила през 2007 г. В Междуинституционалното споразумение между Съвета и Комисията⁴ беше направено заключението, че в контекста на следващия Подробен доклад относно функционирането на Гаранционния фонд трябва да се предостави пълен анализ на новия механизъм за обезпечаване. В тази рамка през септември 2009 г. Комисията възложи на външно консултантско дружество извършването на оценка на Гаранционния фонд с цел оценяване на функционирането на новия механизъм за обезпечаване и на различните параметри на Гаранционния фонд, по-специално на целевата ставка на обезпечаване в размер на 9 %.

Работният документ на службите на Комисията допълва настоящия доклад с графики и таблици.

Настоящият доклад показва, че Гаранционният фонд в настоящата си рамка функционира добре и че новият механизъм за обезпечаване е изпълнил очакванията. Този анализ се подкрепя от констатациите в извършената от външен консултант оценка на Гаранционния фонд, която потвърждава по-специално, че целевата ставка в размер на 9 % е подходяща с оглед на покрития от Фонда риск.

Вследствие на това в доклада се заключава, че понастоящем не е необходимо да се променя правното основание на фонда, нито някой от параметрите му.

2. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ФОНДА В ПЕРИОДА 2007—2009 Г.

2.1. Операции, покривани от Фонда

Покритите от Фонда операции по отпускане на заеми се отнасят до три различни инструмента, които се ползват с гаранция от бюджета на Европейския съюз: гаранции за външните заеми и гаранциите по заеми, предоставени от Европейската инвестиционна банка („ЕИБ“), отпуснатите от Евратом външни заеми и заемите, отпуснати от ЕС на трети държави в рамките на макрофинансовото подпомагане (МФП). В организационната схема на Фонда, включена в работния документ на

¹ Регламент (ЕО, Евратом) № 2728/94 на Съвета (ОВ L 293, 12.11.1994 г., стр. 1).

² Регламент (ЕО, Евратом) № 1149/1999 на Съвета (ОВ L 139, 2.6.1999 г., стр. 1); Регламент (ЕО, Евратом) № 2273/2004 на Съвета (ОВ L 396, 31.12.2004 г., стр. 28); Регламент (ЕО, Евратом) № 89/2007 на Съвета (ОВ L 22, 31.1.2007 г., стр. 1).

³ ОВ L 2009 145, 10.6.2009 г., стр. 10.

⁴ 2005/0025 (CNS) от 16 януари 2007 г.

службите на Комисията, е описано функционирането на Фонда и всички финансови потоци, които са част от това функциониране.

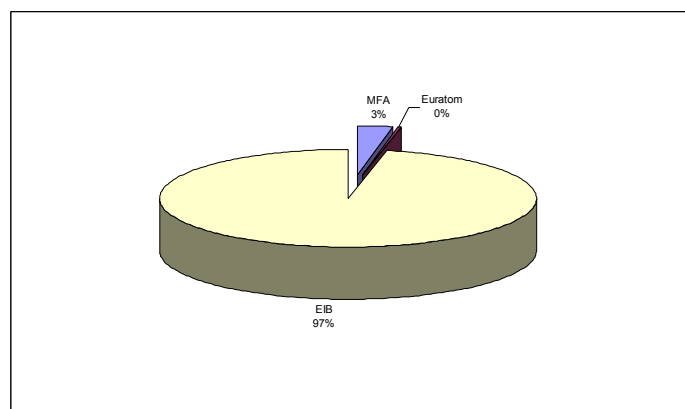
2.1.1. Наблюдение на рисковете

Фондът покрива риска, свързан със заемите и гаранциите по заеми, предоставени на трети държави. В края на 2009 г. Фондът е покривал сума в размер на 16,361 млрд. EUR гарантирани заеми, състояща се от 16,239 млрд. EUR непогасена сума и 122 млн. EUR начислена лихва. След началото на изпълнение на сегашния външен мандат на ЕИБ⁵, който започна през 2007 г., покритата непогасена сума нарастваше средно с 15 % годишно и достигна 16 361 млн. EUR. Ръстът на покритата от Фонда непогасена сума не означава, че Фондът поема по-висок риск за всяко евро от покритата сума. Наблюдението на поетите от Фонда рискове показва, че рисковете остават стабилни по отношение на кредитната експозиция на новите операции, при условие че новите заеми се сключват за проекти със същия профил на риска като настоящия кредитен портфейл (вж. графиките в раздел 5 от работния документ на службите на Комисията). Това е така от 2000 г. насам. По тази причина в предишния подробен доклад от 2006 г. бе направено заключението, че целевата ставка се запазва на равнището си от 9 %.

2.1.2. Външно кредитиране от ЕИБ — обеми и основни характеристики на риска по отношение на гаранциите, предоставени на ЕИБ

Около 97 % от общата непогасена сума, покрита от Фонда, се отнася до гаранции по заеми, издадени във връзка със заеми, предоставени от ЕИБ за проекти в трети държави. Като се има предвид прогнозното изпълнение на настоящия мандат, този преобладаващ дял на гаранциите на ЕИБ в покривания от Фонда риск ще остане непроменен и в бъдеще. Ако получателят на гарантиран заем не извърши плащане на датата на падежа, ЕИБ иска от Комисията да заплати дължимите от неизправния длъжник суми съгласно гаранционното споразумение между Комисията и ЕИБ. Ако ЕИБ има втори публичен или частен гарант освен гаранцията от ЕС, този гарант се активира преди да се отправи иск за плащане на гаранцията от ЕС.

Таблица 1: Дял на операциите на ЕИБ, покрити от Фонда през 2009 г. (главница и дължимата лихва)

⁵ „Мандат“ означава пакета от гаранции, предоставени на ЕИБ от бюджета на ЕС. Мандатите обикновено се предоставят за срока на дадена финансова рамка (настоящия период 2007—2013 г.) и се подразделят по региони и по сектори на дейност.

Гаранцията на ЕС покрива всички кредитни рискове по операции, свързани с отпускане на гарантирани заеми в трети държави. Всички операции на ЕИБ по финансиране, сключени с държава, със субект от публичния или субект от частния сектор, покрит от държавна гаранция, са покрити *ipso facto* от цялостна гаранция. За другите видове операции, по-специално операциите в частния сектор, гаранцията се ограничава до ясно определените политически рискове.

2.1.3. Макрофинансово подпомагане, покривано от Фонда

При този вид операции, покривани от Фонда, Европейският съюз заема средства от финансовите пазари и ги предоставя при същите условия (*back-to-back*) като заем на държави, които не са членки на ЕС (заеми за МФП). Всички заеми за МФП трябва да бъдат одобрени поотделно от Съвета. Вноските за погасяване на заемите се планират така, че да съответстват на вноските за погасяване на дължимите от ЕС заеми.

2.1.4. Операции на Евратом, които се покриват от Фонда

Механизмът за отпускане на заеми в рамките на Евратом може да се използва за финансиране на проекти в държавите-членки (Решение 77/270/Евратом на Съвета) или в някои трети държави (Украйна, Русия или Армения) (Решение 94/179/Евратом на Съвета). През 1990 г. Съветът определи таван на заемите в размер на 4 млрд. EUR, от които около 3,4 млрд. EUR вече са одобрени и средствата са изплатени. През 2002 г. Комисията предложи повишаване на тавана на заемите от 4 млрд. EUR на 6 млрд. EUR, като по това предложение все още не е постигнато съгласие в Съвета.

По отношение на заемите за МФП Евратом заема средства от финансовите пазари и ги предоставя при същите условия (*back-to-back*) като заем на дружества, които осъществяват дейност в областта на ядрената енергетика в някои трети държави. Вноските за погасяване на заемите се планират така, че да съответстват на вноските за погасяване на дължимите от Евратом заеми.

През 2009 г. делът на операциите на Евратом е незначителен (по-малко от 1 %) в сравнение с общата непогасена сума на главницата и лихвите, покрита от фонда (вж. таблица 1 по-горе).

2.2. Обезпечаване на Фонда — задоволителен опит с новия механизъм за обезпечаване

Въведеният през 2007 г. нов механизъм за обезпечаване промени правилата за обезпечаване на Фонда, като прекрати предишната практика за обезпечаване на Фонда въз основа на прогнозите за сключени заеми, независимо от действителните плащания по предоставени заеми. Новият механизъм за обезпечаване вече се основава на нетните плащания по предоставени заеми. Тази промяна изпълни основната си цел, а именно подобряване на функционирането на Фонда като броят на годишните трансфери от бюджета на Съюза към Фонда се намали само на един и като се подобри точността на бюджетните потоци от Фонда към бюджета. Всъщност тъй като обезпечаването става въз основа на наблюдаваните нетни плащания по гарантираните заеми, необходимите за обезпечаването бюджетни средства могат да бъдат въведени своевременно в редовния процес за изготвяне на бюджета. С тази промяна бе прекратено структурното свръхобезпечаване, наблюдавано при стария механизъм за обезпечаване, който беше целесъобразен в началния период от дейността на Фонда.

Както се вижда в таблица 2 от работния документ на службите на Комисията, през първата половина от настоящия период на финансовата рамка 2007—2011 г. наличните бюджетни ресурси за обезпечаване на Фонда в размер на 200 млн. EUR годишно, определени по решение на бюджетния орган, са били напълно достатъчни за обезпечаването на Фонда. Приблизителните оценки на нуждите от обезпечаване на Фонда за 2012 г. и 2013 г. обаче показват, че в зависимост от темповете на изпълнение на мандата на ЕИБ за външно кредитиране Фондът може да се нуждае от около 598 млн. EUR. Сумата, включена в индикативното финансово планиране за 2012—2013 г., е 400 млн. EUR. Тя ще бъде допълнена от лихвите, натрупани по активите на Фонда (вж. раздел 3.2). Очаква се общите използвани и оценени ресурси за целия период 2007—2013 г. да бъдат далеч под общата сума в размер на 1,4 млрд. EUR, предвидена първоначално за финансовата рамка 2007—2013 г. В края на периода 2007—2013 г. съотношението между общата сума на трансферите от бюджета към Фонда и общите бюджетни кредити се очаква да бъде около 60 %.

2.3. Други параметри на новия механизъм за обезпечаване

За да бъде защитен бюджетът на ЕС от сътресения, в механизма за обезпечаване се предвижда изравнителен механизъм с цел да се ограничи годишната сума, превеждана на Фонда, в случай на значителни просрочени плащания. Освен това са въведени така наречените прагови стойности. Тяхната роля е да държат бюджетния орган в течение относно значителни загуби във Фонда (прагова стойност 80 %, т.е. когато стойността на Фонда спадне под 80 % от целевата сума) или да предизвикат изготвянето на доклад от Комисията относно извънредни мерки, които може да са необходими за попълване на Фонда (прагова стойност 70 %).

Действието на изравнителния механизъм може да се обясни по следния начин: ако в резултат на едно или повече просрочени плащания, сумата, която трябва да бъде покрита от Фонда, надхвърли 100 млн. EUR през дадена година (с въздействие върху бюджета в началото на година $n+2$ след просроченото плащане), сумата над 100 млн. EUR се изплаща обратно на Фонда през следващите години под формата на годишни траншове с максимален размер на всеки транш 100 млн. EUR. Размерът на годишния транш се равнява на по-малката от следните две суми: 100 млн. EUR или оставащата дължима сума (член 6 от Регламент № 480/2009).

Изравнителният механизъм не е задействан от въвеждането на новия механизъм за обезпечаване, тъй като не е имало искания към Фонда за изплащане на гаранции през този период.

3. УПРАВЛЕНИЕ НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА ПРИ ТРУДНИ ПАЗАРНИ УСЛОВИЯ — РАЗВИТИЕ И РЕЗУЛТАТ ОТ РАБОТАТА НА ФОНДА В ПЕРИОДА 2007—2009 Г.

3.1. Период на криза

В периода 2007—2009 г. абсолютната възвръщаемост на портфейла на Фонда се запази положителна през цялото време и портфейлът не понесе капиталови загуби в резултат на финансовата криза. Не беше изразено никакво безпокойство от страна на външните или вътрешните одитори на Европейската сметна палата по отношение на управлението на активите на фонда от ЕИБ под надзора на службите на Комисията. Под надзора на Комисията ЕИБ е управлявала много успешно активите на фонда в трудни финансови условия.

За целия период 2007—2009 г. Фондът е имал обща средногодишна абсолютна възвръщаемост в размер на +4,6928 %. Обаче в условията на най-сериозната криза на световните финансови пазари в съвременната история резултатите на Фонда са били по-ниски от референтния индекс средно с -15,27 базисни пункта годишно. Настоящият общ размер на управляваните средства в портфейла на Гаранционния фонд към 31 декември 2009 г. е възлизал по пазарна стойност на 1 240,5 млн. EUR (в това число парични наличности), с модифицирана дюрация от 3,01 години.

3.2. Развитие на портфейла на фонда

Графика 2 от работния документ на службите на Комисията показва, че през 2007 г. обемът на Фонда е намалял след въвеждането на новия механизъм за обезпечаване, а през 2008 г. се е увеличил, като през 2009 г. е достигнал 1 240,5 млн. EUR. Намаляването през 2007 г. се обяснява с бавния темп на извършване на плащанията по предоставените заеми в началото на настоящия външен мандат на ЕИБ, което е довело до прехвърляне на излишък в размер на 125,75 млн. EUR от Фонда към бюджета. От 2007 г. насам активите на Фонда са се увеличавали средно с +2,5 % годишно. Стойността на активите на Фонда се очаква да се увеличи още и да достигне около 2,2 млрд. EUR през 2013 г. Това очаквано ускорено увеличаване на стойността на активите на Фонда се обяснява с потенциалното ускоряване на темпа на извършване на плащанията по предоставени заеми в рамките на мандата за външно кредитиране през 2010 г. и с потенциалния ръст на операциите по предоставяне на МФП (вж. раздели 6 и 7 от работния документ на службите на Комисията).

Освен обезпечаването по бюджетния ред, другият основен източник на приходи за Фонда е лихвата, натрупана по активите му. Лихвата, натрупана по активите на Фонда, е намаляла след 2007 г. поради общия спад на пазарните лихвени проценти до исторически ниски нива. Лихвите, натрупани през периода 2007—2009 г., възлизат на 146 млн. EUR (вж. таблица 1 от работния документ на службите на Комисията, входящи и изходящи потоци от създаването на Фонда). В края на 2009 г. общите активи на Фонда са възлизали на 1 240,5 млн. EUR (по пазарна стойност). От тази сума 84,3 % са инвестирани в облигации, 15,6 % — в депозити и 0,1 % се държат по текущи сметки.

4. ОЦЕНКА НА ЦЕЛЕВАТА СТАВКА

През 2006 г. правното основание на Фонда беше променено с оглед на въвеждането през 2007 г.⁶ на новия механизъм за обезпечаване, като Комисията се съгласи да представи в настоящия подробен доклад анализ на функционирането на новия механизъм. Освен това беше постигнато съгласие да се направи преглед на целесъобразността на основните параметри на Фонда, по-специално на целевата ставка в размер на 9 % (съотношение на размера на Фонда към общата сума на покритите рискове).

4.1. Анализ на профила на кредитния риск

Профилът на кредитния риск на Фонда не се е променил след последния подробен доклад от 2006 г. (вж. точка 2.1.1 по-горе и графиките в раздел 5 от работния документ на службите на Комисията: профил на риска на заемите, покрити от Фонда през 2006 г.

⁶ [вж. бележка под линия ²].

и 2009 г.). През посочения период не са отправяни искания към Фонда за покриване на просрочени плащания. Анализът на профила на кредитния риск за покритите от Фонда заеми сочи, че целевата ставка не следва да се променя. Рискът от просрочване на плащане от страна на получател на заем съществува и намира отражение в запазването на целевата ставка в размер на 9 %. Както може да се види, около 14 % от гарантирания кредитен портфейл през 2009 г. е с кредитен рейтинг по-нисък от В (по Муудис или еквивалентно), което означава, че според историческите кумулативни нива на просрочие за различните кредитни рейтинги на суверенни рискове с различни времеви хоризонти, публикувани от основните агенции за кредитен рейтинг, вероятността от просрочване на плащане в рамките на 1 година не е пренебрежимо малка.

Относителната стабилност на профила на суверенния риск се дължи на географското разпределение на покриваните от Фонда операции по отпускане на заеми, което е относително стабилно в периода 2000—2009 г. Тази стабилност се обяснява с разпределението на мандата на ЕИБ, тъй като разпределението на операциите по отпускане на заеми при предишния и сегашния мандат е сходно. Около 81 % от операциите по отпускане на заеми са били насочени към средиземноморските държави, както и към потенциалните кандидатки и страните кандидатки (вж. графика 3 от работния документ на службите на Комисията: географско разпределение на операциите по отпускане на заеми, покрити от Фонда през 2009 г.). Фондът покрива кредитния риск от просрочване на плащания в 42 държави. На 10-те държави с най-висок риск се падат около 81 % от общата експозиция. Максималната експозиция в една отделна държава представлява 27 % от общия риск през 2009 г.

От 1994 г. досега е имало искания към Фонда за изплащане на гаранции, възлизащи на обща стойност около 478 млн. EUR, при 100 % норма на възстановяване (вж. таблица 1 от работния документ на службите на Комисията). Последните искания са предявени през 2003 г. и 2004 г. във връзка с Република Аржентина и са на обща стойност около 10 млн. USD. Сумите са напълно възстановени през 2004 г. и 2008 г. по отношение на наказателните лихви.

4.2. Целева ставка

Въз основа на предишните ни наблюдения и анализа на профила на кредитния риск на настоящите операции по отпускане на заеми, покрити от Фонда, основният параметър на Фонда („целевата“ ставка в размер на 9 %) е определен на равнище, което е достатъчно за отчитане на поемания от Фонда риск и на потенциалното изменение на този кредитен риск вследствие на финансовата криза.

5. ОЦЕНКА НА ФОНДА ОТ ВЪНШЕН КОНСУЛТАНТ

Оценката на Фонда беше извършена от GHK Consulting и Volterra Consulting в периода септември 2009 г.—февруари 2010 г.

Целта на оценката беше да се прецени уместността, ефективността и ефикасността на Фонда, със специално внимание върху целесъобразността на настоящите равнища на основните параметри на Фонда, по-специално на целевата ставка.

За да отговори на свързаните с оценката въпроси проучването използва няколко качествени и количествени методи, включително проучване на съществуваща

информация и анализ, интервюта, както и количествено моделиране на риска (симулации чрез метода Монте Карло).

5.1. Основни констатации:

- Фондът е ефективен и ефикасен механизъм за обезпечаване на рисковете, свързани с дейностите на ЕС по отпускане на външни заеми;
- оперативните разходи на Фонда са скромни в сравнение с предлаганата от него защита и стабилност на бюджета;
- настоящите методи на управление на Фонда действат ефективно и са подходящи за целта;
- целевата ставка на обезпечаване в размер на 9 % е на подходящо равнище и действа като добър буфер срещу загуби. Количествената оценка сочи, че дори при ускорен сценарий⁷ (вид неизпълнение на задължение, което още не се е случвало при отпускането на заеми от ЕС) потенциално може да се поеме по една загуба на двадесет години.
- механизмът за обезпечаване отчита достатъчно добре рисковия профил на Фонда. Като се има предвид малката вероятност Фондът да премине 80-процентните или 70-процентните прагови стойности, настоящият механизъм взема предвид в задоволителна степен рисковете, свързани с пропуснати плащания по заеми.

По отношение на адекватността на предвидените за Фонда бюджетни ресурси заключенията на оценката са следните:

- дължащите се на загуби плащания към Фонда се ограничават от изравнителния механизъм на 100 млн. EUR. Резултатите от моделирането показват, че изравнителният механизъм и ограничението от 100 млн. EUR са целесъобразни;
- предвижда се плащанията към Фонда, произтичащи от допълнителни плащания по отпуснати заеми, да нараснат над настоящите годишни бюджетни кредити в размер на 200 млн. EUR.

5.2. Препоръки:

- Фондът следва да продължи да покрива операциите на ЕС по отпускане на външни заеми;
- целевата ставка на Фонда следва да се запази в размер на 9 процента, макар че следва да се преразглежда от време на време;

⁷ Обикновено към Фонда се отправят искания да покрие стойността на пропуснато плащане (лихви и/или главница) на определена дата на падеж. Това означава, че пълната стойност на бъдещите дължими плащания се отразява на Фонда едва след време, когато тези плащания станат дължими. Теоретично след едно пропуснато плащане кредиторът по даден заем би могъл да поиска всичките бъдещи плащания, ако не може да се очаква, че сумите ще бъдат платени. За да се симулира максимално натоварване на Фонда, при количествения анализ беше симулиран и сценарий, в който пропуснатите плащания предизвикват ускоряване на всички бъдещи дължими плащания.

- предвижданите за Фонда бюджетни ресурси в следващата финансова рамка следва да отразяват по-добре очаквания профил на нуждите от обезпечаване. Съответно би било разумно годишните бюджетни кредити да се увеличат на 250—300 млн. EUR;
- следва да се извърши допълнителен анализ, за да се определи дали Комисията (в сравнение с ЕИБ) би могла да постигне същото качество на управление на портфейла при по-ниски разходи (спрямо таксите за управление, заплащани на ЕИБ).

5.3. Специфична количествена оценка на целевата ставка

Външната оценка на Фонда, насочена между другото към количествен анализ на рисковия профил на Фонда и съответното равнище на активите на Фонда, потвърди заключението на службите на Комисията, че равнището на целевата ставка в размер на 9 % дава възможност на Фонда да изпълни основната си цел да осигурява ликвиден резерв в случай на просрочване на плащания от страна на длъжници на ЕС, както и постоянна бюджетна стабилност. Проучването потвърждава, че настоящото равнище в размер на 9 % е целесъобразно с оглед на настоящия кредитен риск по покриваните от Фонда заеми и операции във връзка с гарантирани заеми. Извършеният от външните консултанти анализ на чувствителността показва, че подходът на запазване на целевата ставка на настоящото равнище (9 %) е разумен подход по отношение на рисковия профил на портфейла, в който вече е отчетена неизбежната степен на несигурност по отношение на вероятността от просрочване на плащания. Намалването на целевата ставка от настоящото ѝ равнище в размер на 9 %, което би позволило да се намали използването на бюджетни ресурси, предназначени за финансиране на обезпечаването на Фонда, не би било разумен подход. Това важи особено ако се вземе предвид рисковият профил на съществуващия портфейл от заеми, покрити от Фонда, както и влошаването на икономическото положение в много страни след финансовата криза.

5.4. Въздействие на финансовата криза — увеличен обем на заемите за макрофинансово подпомагане

Интензивността на международната финансова криза накара няколко държави в процес на присъединяване и съседни държави да се обърнат официално или неофициално към Комисията с искания за заеми в рамките на МФП. Изпълнението на евентуалните операции за предоставяне на заеми в рамките на МФП в тези държави ще възлезе на около 1,5 млрд. EUR в периода 2010 г. и 2011 г. (не съществува прогноза за периода след 2011 г.), като максималното му въздействие под формата на допълнителни 135 млн. EUR за обезпечаване на Фонда ще бъде не по-рано от 2012 г., в зависимост от темпа на извършване на плащанията по отпускане на заеми.

5.5. Потенциално въздействие на увеличения темп на плащанията по отпускане на заеми от ЕИБ

Темпът на плащанията от ЕИБ, отбелязан в периода 2007—2009 г., за заеми, сключени в рамките на настоящия мандат, беше нисък. Вследствие на това годишните трансфери от бюджета към Фонда бяха значително под наличните бюджетни средства. Евентуалното увеличение на темпа на плащанията по сключени от ЕИБ заеми, заедно с нарастването на операциите в рамките на МФП в размер на около 1,5 млрд. EUR, означава, че наличният за Фонда бюджет най-вероятно няма да е достатъчен, ако не се увеличат средствата по бюджетния ред за обезпечаване на Фонда в периода 2012—

2013 г. Това ще увеличи натоварването на бюджетния ред 01 04 01 14 за обезпечаване на Фонда до края на финансовата рамка през 2013 г.

5.6. Препоръки за следващата финансова рамка за периода след 2013 г.

Трудно е да се направи оценка за бюджетните средства на Фонда след 2014 г. Те ще зависят главно от бъдещата реформа по отношение на финансовата структура на ЕС (въз основа на доклада на Camdessus⁸), и по-точно от новия външен мандат на ЕИБ съгласно новите финансови рамки. При оценяването на Фонда са проведени симулации въз основа на повторение на мандата в следващата финансова рамка. Резултатите от симулациите потвърждават, че профилът на плащанията по сключени от ЕИБ заеми отново ще окаже силно въздействие върху нуждите от обезпечаване на Фонда (вж. раздел 9 от работния документ на службите на Комисията). Въз основа на настоящото положение не се препоръчва фиксиран годишен бюджет за обезпечаването на Фонда. На този аспект ще трябва да се обърне внимание при изготвяне на следващата финансова рамка за периода след 2013 г.

5.7. Преглед на въпроса относно институционалните договорености за управлението на активите на Фонда, поставен в подробния доклад от 2006 г.

През 2003 г. Комисията по бюджети на ЕП повдигна въпроса дали портфейлът на Фонда да се управлява от Комисията или от ЕИБ. Единствената причина за предлагане на такава промяна би било евентуално предимство по отношение на разходите, ако активите се управляват пряко от Комисията. Няма признаци, които да дават основание за критика на качеството на управление на активите от страна на ЕИБ и да обосновават такава промяна. Все пак само сравнителен анализ на съответните разходи за управление от страна на ЕИБ и на Комисията може да предостави необходимите конкретни факти, за да бъде предложена такава промяна. Понастоящем не съществуват надеждни подробни данни за (алтернативните) разходи на Комисията при пряко управление на активите на Фонда от нейна страна, в сравнение с управлението от страна на ЕИБ.

Комисията ще вземе решение в бъдеще дали следва да се предприеме такъв анализ. В очакване на такава решение не се предлага да се промени договореността с ЕИБ.

⁸ Докладът на Camdessus е изготвен от група експерти (т.нар. „мъдреци“) в рамките на междинния преглед на външния мандат на ЕИБ през февруари 2010 г.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Новият механизъм за обезпечаване осъществи обещаното подобрене на бюджетния процес с въвеждането на обезпечаване, основаващо се на наблюдаваните нетни плащания по отпуснати заеми. Това доведе до подобрен бюджетен процес за обезпечаване на Фонда.

Изчерпателният количествен анализ на риска, покриван от Фонда, и на целевата ставка на Фонда в размер на 9 % показва, че тази целева ставка и другите основни параметри на Фонда са целесъобразни. Следователно Комисията не вижда необходимост от промяна на целевата ставка или на други параметри на Фонда. Независимо от това тези параметри следва да бъдат подлагани на преглед от време на време, за да се определи дали продължават да отчитат в достатъчна степен профила на риска, поеман от Фонда. Такъв преглед ще бъде представен в рамките на следващия подробен доклад относно функционирането на Фонда, който трябва да бъде изготвен през 2013 г.

В настоящата финансова рамка общите бюджетни ресурси, предвидени за Фонда, са подходящи, но могат да бъдат направени подобрения по отношение на профила на нуждите от обезпечаване на Фонда. Тези подобрения следва да бъдат въведени при планирането на финансовата рамка за периода след 2013 г.